

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool te NIEL

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 10587

Instelling Vrije Basisschool

Directeur Jan VAN HOOFSAT

Adres Kerkstraat 5 - 2845 NIEL

Telefoon 03-888.37.62

E-mail sinthubertusschool@telenet.be

Website www.sint-hubertusschool.be

Bestuur van de instelling VZW KOBAS Zuidkant

Adres Noorderlaan 108 - 2030 ANTWERPEN

Scholengemeenschap RUPEL

Adres Rozenlaan 44 - 2840 REET

CLB Vrij CLB Het Kompas

Adres Vijfhoek 1 A - 2800 MECHELEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 15-05-2017, 16-05-2017, 17-05-2017, 18-05-2017, 19-05-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 19-05-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 07-06-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Guido AERTS

Teamleden Frans DE BIE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek	8
3.1.1.4 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij, wetenschappen en techniek en wiskundige initiatie	9
3.1.1.5 Lager onderwijs: wiskunde	12
3.1.1.6 Lager onderwijs: mens en maatschappij	14
3.1.1.7 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek	15
3.1.1.8 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek	15
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	17
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	18
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	19
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	21
4.1 Leerbegeleiding	21
4.2 Sociale en emotionele begeleiding	24
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	27
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	31
6.1 Wat doet de school goed?	31
6.2 Wat kan de school verbeteren?	31
6.3 Wat moet de school verbeteren?	32
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	33
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	33

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
 Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
 Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De Gesubsidieerde Vrije Basisschool Sint-Hubertus is gelegen in het centrum van de gemeente. In de nabijheid is er ook nog een gemeentelijke basisschool. Door haar ligging trekt de school vooral kinderen aan uit de nabije omgeving.

De laatste tien jaren groeide de school sterk. Het aantal kinderen steeg tot iets meer dan 470. Daardoor behoort de school tot de grotere basisscholen in Vlaanderen. Het gebrek aan uitbreidingsmogelijkheden noopt de school ertoe de inschrijvingen te beperken. De socio-economische achtergrond van de kinderen is vergelijkbaar met het gemiddelde van Vlaanderen. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Op basis van het vooronderzoek van 8 mei 2017 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor wiskundige initiatie, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor wiskunde, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding en de sociaal en emotionele begeleiding en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat in beide afdelingen de resultaten van de onderzochte leergebieden aan de verwachtingen van de overheid voldoen. Het schoolteam streeft in voldoende mate bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor de onderzochte leergebieden na en de leerlingen bereiken in voldoende mate de eindtermen.

De teamleden van beide afdelingen zorgen voor een onderwijsaanbod met een hoge realiteitswaarde. Het domein verkeersopvoeding komt op schoolniveau sterk uit de verf. Door zowel theoretische lessen als praktijkoefeningen leren de kinderen zich als voetganger en fietser veilig te verplaatsen.

De kleuteronderwijzers zorgen voor een samenhangend en geïntegreerd aanbod. Ze zijn al sterk gevorderd in de eerstelijnszorg. Het kleutervolgsysteem biedt echter onvoldoende garantie om de volledige ontwikkeling van de kleuters - en vooral die van de jongsten - in kaart te brengen. Voor meten hebben de kleuteronderwijzers meer en betere materialen nodig.

De onderwijzers baseren het onderwijsaanbod voor de onderzochte leergebieden op onderwijsleerpakketten. Een belangrijk werkpunt is de evaluatie van de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek. De onderwijzers gebruiken de tijds- en ruimtekaders nog onvoldoende functioneel. Het onderwijsaanbod voor wiskunde heeft voldoende oog voor het oplossen van wiskundige problemen. De onderwijzers kunnen de kwaliteit van dit aspect nog verhogen door de gebruikte strategieën verder te verfijnen.

In beide afdelingen gebruiken de teamleden de goedgekeurde leerplannen nog te weinig als inspiratiebron voor de kwaliteitsverbetering.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen in de focus maakt duidelijk dat het schoolteam veel aandacht besteedt aan sociaal-emotionele begeleiding. Zowel met gezamenlijke als individuele initiatieven zorgen de teamleden ervoor dat kinderen op dat vlak de nodige ondersteuning krijgen. Onder impuls van het zorgteam groeit de kwaliteit van de leerbegeleiding. De ondersteuning en begeleiding is goed uitgewerkt op kind- en lerarenniveau. Op schoolniveau werkt het zorgteam met heldere procedures. Door het gebruik van het zorgbord zorgen de kleuteronderwijzers van de oudere kleuters ervoor dat de brede basiszorg en de verhoogde zorg in elkaar overvloeien. De kwaliteit van de uitbreiding van zorg – mede door de keuze om weinig te investeren in uren voor een zorgleraar en door de geringe kwaliteit van het kleutervolgsysteem – is een werkpunt. In de lagere afdeling groeit het belang van de brede basiszorg, maar nog niet alle onderwijzers zitten op het goede spoor. Verdere professionalisering en ondersteuning, onder meer door het zorgteam, blijft nodig.

Het onderzoek van het algemeen beleid toont aan dat het schoolteam nog heel wat werk voor de boeg heeft om de kwaliteit van het onderwijs te onderzoeken, aan en bij te sturen, op te volgen en te borgen. De schoolgrootte noopt het intern leiderschap tot het delegeren van pedagogisch-didactische verantwoordelijkheden. Bekwame leraren kunnen daarvoor het nodige mandaat krijgen om de teamleden mee te ondersteunen en op te volgen tot op de klasvloer. Het schoolteam kan zich inspannen om vanuit een gezamenlijk gedragen verantwoordelijkheid de schouders te zetten onder een gelijkgerichte aanpak waarbij ze minder belang hechten aan de persoonlijke vrijheden en privileges in het belang van het pedagogisch-didactisch project van de school.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, hygiëne en veiligheid van de leer- en werkomgeving wijst uit dat er nog enkele belangrijke tekorten op te lossen zijn. Zo dient het welzijnsbeleid door een overlegorgaan behartigd te worden, staat het aankoop- en indienststellingsbeleid niet op punt, zijn er enkele risico's op valgevaar in onvoldoende mate beveiligd, dient de school inbreuken die in opeenvolgende brandpreventieverslagen zijn opgenomen onverwijld op te lossen en is het sanitair niet afgestemd op de regelgeving. Hiernaast blijven er nog enkele minder gewichtige aandachtspunten ter verbetering over. Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat het schoolteam op een paar kleinere punten na de onderzochte reglementering respecteert.

De onderwijsinspectie formuleert een gunstig advies voor de kleuterafdeling en voor de lagere afdeling. Voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne formuleert de onderwijsinspectie een gunstig advies beperkt in de tijd.

Het inspectieteam hoopt dat het schoolteam de in dit verslag opgenomen aanbevelingen ter harte neemt om de onderwijskwaliteit verder te verbeteren.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

- wiskundige initiatie
- wetenschappen en techniek
- mens en maatschappij

Lager onderwijs - Leergebieden

- wiskunde
- wetenschappen en techniek
- mens en maatschappij

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

- Leerbegeleiding
- Sociale en emotionele begeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in voldoende mate na. Ze voorzien voldoende en geïntegreerde activiteiten waarbij kleuters kennis kunnen maken met de wereld van getallen, meten en ruimte. De kleuteronderwijzers maken vooral voor het domein getallen materialen aan waarmee kleuters spelenderwijs wiskundige ervaringen kunnen opdoen. Met een genormeerde test gaan de kleuteronderwijzers na of de kleuters de wiskundige begrippen in voldoende mate beheersen.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied mens en maatschappij in voldoende mate na. In de themawerking voorzien ze daartoe heel wat activiteiten. De hoeken verrijken ze vooral in functie van het thema, zodat de kleuters spelenderwijs de werkelijkheid kunnen imiteren. De kleuters hanteren verschillende gradueel opgebouwde kalenders om zich te leren oriënteren in de tijd. Zowel tijdens de leerwandelingen als tijdens de schoolacties leren de kleuters zich veilig gedragen in het verkeer. De inhouden van verscheidene thema's en de initiatieven van de werkgroep sociale vaardigheden dragen bij de tot de socio-emotionele ontwikkeling van de kleuters.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wetenschappen en techniek in voldoende mate na. Heel wat thema's lenen er zich toe om kennis te maken met de natuur. De kleuteronderwijzers organiseren daartoe leerwandelingen of brengen materialen in de klas. Kleuters doen eerste ervaringen op met techniek door materialen te exploreren.

3.1.1.4 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij, wetenschappen en techniek en wiskundige initiatie

Curriculum Onderwijsorganisatie <i>Klasmanagement</i> <i>Onderwijstijd</i>	Sinds dit schooljaar organiseren de kleuteronderwijzers leeftijdsgemengde groepen van grosso modo twee leeftijden. In de planningsdocumenten geven ze aan hoe ze tussen leeftijden gaan differentiëren in de uitvoering van de activiteiten en het gebruik van materialen. Sommige kleuteronderwijzers voorzien vrij veel tijd voor routineactiviteiten zoals koek- en drankmomenten en toiletbezoek. Het overdragen en terugbrengen van de kleuters bij turnactiviteiten verloopt vlot.
Curriculum Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Samenhang</i> <i>Brede harmonische vorming</i> <i>Actief leren</i>	De kleuteronderwijzers brengen het aanbod onder in zowel kalendergebonden- als kindgerichte thema's. Ze polsen bij de kleuters wat hen interesseert en houden daarmee rekening in de planning. Het kleuterteam hanteert een koepel eigen referentiekader als basis voor de planning. Bij ieder thema zetten de kleuteronderwijzers één of twee hoofddoelen (ontwikkelingsaspecten) voorop. In de keuze van de activiteiten zijn deze goed herkenbaar. De hoekenverrijking focust meer op de inkleding van het thema en minder op de vooropgestelde doelen. Het omvormen van de vaste speelleermaterialen vanuit vooropgestelde doelen gebeurt veeleer sporadisch. De wisselende kwaliteit van de winkeltjes in functie van ruilen, meten, vergelijken, wegen, tellen....is daarvoor exemplarisch. Onder meer door gebruik te maken van ervaringssituaties, maar ook vanuit de eigen ervaring, zorgen de kleuteronderwijzers voor een breed, samenhangend en geïntegreerd aanbod. Bij iedere activiteit vermelden ze een meer gedetailleerd doel uit het referentiekader. Het kleuterteam beschikt niet over een bewakingsinstrument om de volledigheid van het onderwijsaanbod en de didactische frequentie van de vooropgestelde doelen na te gaan. Daardoor kan het kleuterteam de volledigheid van het aanbod niet aantonen. Voor het bijbrengen van wiskundige begrippen beschikken de kleuteronderwijzers over een gradueel opgebouwde begrippenlijst. Alleen als een begrip in het vooropgesteld doel voorkomt, is expliciet duidelijk dat het uit de school- of instructietaal aangeboden wordt. Uit de observaties blijkt dat de kleuteronderwijzers spontaan aandacht opbrengen voor het aanbrengen en verwoorden van wiskundige begrippen. De resultaten van de rekenbegrippentest bevestigen die aandacht. De kleuteronderwijzers zijn niet vertrouwd met de goedgekeurde leerplannen. Omdat ze tevens geen bewakingsinstrument hanteren, bestaat de kans dat een aantal leerplandoelen niet nagestreefd worden. Ook het summier uitgebouwd kleutervolgsysteem vangt dit euvel niet op. Het inspectieteam heeft bijvoorbeeld vragen bij de volledigheid van het aanbod voor meten en ruimte. Uit de resultaten van de instaptoets in het eerste leerjaar wiskunde blijkt dat nogal wat voormalige kleuters het moeilijk hebben met enkele ruimtelijke begrippen en met het conservatiebegrip. Ondanks het gebruik van een rekenbegrippentest, wordt het conservatiebegrip bij de oudste kleuters niet meer onderzocht. Aan 'tellen' en 'kennis van cijfers' besteden de kleuteronderwijzers veel aandacht. Sommige activiteiten neigen naar didactische vervroeging.

De kleuteronderwijzers beschikken over verscheidene kalenders om de kleuters zich te leren oriënteren in de tijd. Bij de kringmomenten hanteren de kleuters deze begeleid of zelfstandig. Weekkalenders in de onthaalhoek zijn niet ingeburgerd. Op de andere weekkalenders zijn zelden voorstellingen aanwezig over vaste activiteiten. Hierdoor missen de kleuteronderwijzers de kans om ankerpunten in de tijd aan te brengen. In bijna geen enkele klas wordt de cyclische tijd in cirkelvorm voorgesteld, wat het vooruitblikken en terugkijken over de dag en de week heen (vooral voor zwakkere kleuters) bemoeilijkt.

De samenhang tussen de voorstellingen op de keuzeborden en de in de hoeken gebruikte voorstellingen is leerkrachtafhankelijk. Het aantal kleuters dat mag spelen in een hoek is goed gevisualiseerd. Het gebruikte getalbeeld sluit echter niet altijd correct aan bij dat van het eerste leerjaar.

De kleuteronderwijzers zorgen voor een sterke realiteitswaarde van het geleerde. Ze brengen materialen in de klas en maken geregeld leeruitstappen in de nabije omgeving. Daarbij verkennen ze zowel de natuur als de intermenselijke activiteiten. Bij de herinrichting van de hoeken zorgen ze voor materialen die het spontaan naspelen van de wereld bevorderen. Uit de gemeentelijke bibliotheek halen ze boeken die aansluiten op het actuele thema.

De verticale samenhang is op een aantal vlakken duidelijk. Kalenders en hoekaanduidingen groeien mee met de leeftijd in complexiteit en abstractiegraad. De puzzellijn is gegradeerd over de leeftijdsgroepen heen. De groeilijnen en hoekenfiches waarover de kleuteronderwijzers beschikken, zijn daarentegen leeftijdsspecifiek.

De kleuters krijgen ruimschoots kansen tot actief leren. De keuzehoekenborden bieden ondersteuning bij het leren kiezen. Uit de observaties blijkt dat de kleuters actief bezig zijn en dat er weinig gevlinderd wordt. De rijke aanpassing aan het thema, de speelleermaterialen die de kleuteronderwijzers maken om de denkontwikkeling te bevorderen, de uitdagende activiteiten... zorgen voor een stimulerende leeromgeving.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

Over het algemeen beschikt de kleuterafdeling over voldoende ontwikkelingsmaterialen. Het is niet altijd duidelijk of de materialen al dan niet door de school zijn aangekocht. De materialen om te wegen zijn onvoldoende nauwkeurig. Groeimeters zijn er amper in de klassen. De kleuters krijgen voldoende kansen om met technische materialen te experimenteren. Het gebruik van doordachte stappenplannen is nog een groeipunt. Vooral de opbergkasten zijn verouderd. Daardoor vertonen sommige klassen een verouderd aanzicht. Om de oppervlakte van de klassen te vergroten, zijn er mezzanines gebouwd. Het onderhoud daarvan voldoet niet. De kleuteronderwijzers maken heel wat materialen aan, zoals opdrachtkaarten en gezelschapsspelen. Daarbij zorgen de kleuteronderwijzers voor differentiatie.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De evaluatie- en observatie-instrumenten zijn nog niet voldoende breed en gedetailleerd om de ontwikkeling van de kleuters nauwgezet te kunnen opvolgen. Naast de screening van het welbevinden en de betrokkenheid gaan de kleuteronderwijzers de competenties na. Hiervoor combineren ze domeinen uit het koepelreleigende referentiekader met delen uit een observatiesysteem uit een naslagwerk over zorg. Het systeem sluit daardoor niet meer aan bij de wijze van plannen, en blijkt ook onvolledig. Waar de kleuteronderwijzers van de jongere kleuters dikwijls doelen selecteren over zintuiglijke ontwikkeling, ontbreekt hierover informatie in het kleutervolgsysteem. De verscheidene facetten van de denkontwikkeling zijn beperkt uitgewerkt. Terwijl de school stilaan meer anderstalige kleuters ontvangt, is het luik over de taalontwikkeling summier. Ook het zorgteam heeft nog weinig ervaring met het gebruik van instrumenten om problemen in verband met de taalontwikkeling in kaart te brengen. De kleuteronderwijzers observeren geregeld, al dan niet gerelateerd aan de vooropgestelde hoofddoelen. Omdat er geen bewakingssysteem is, zijn er geen garanties dat deze observaties voldoende dekkend zijn om opduikende leer- en ontwikkelingsproblemen te detecteren. Bij de oudste kleuters nemen de kleuteronderwijzers een rekenbegrippentest af. Andere aspecten van de wiskundige geletterdheid komen ook voor in de losse observaties. Het team is afgestapt van het gebruik van een genormeerde schoolrijpheidstest, maar heeft nog niet nagegaan of de eigen observaties in voldoende mate alle aspecten daarvan dekken.
Evaluatie Rapporteringspraktijk <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Interne en externe communicatie</i>	De kleuteronderwijzers van de oudere kleuters gebruiken een diplomasysteem om over de verwerving van een aantal belangrijke competenties te communiceren.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De kleuteronderwijzers zetten in op de brede basisvorming. Met de invoering van het zorgbord bij de oudere kleuters vloeien de brede basiszorg en de verhoogde zorg in elkaar over. De kleuters krijgen er moetjes- en magjestaken. Door een vlotte organisatie maken de kleuteronderwijzers tijd vrij om zwakkere kleuters te begeleiden. Ze passen de uitvoeringsgraad van de opdracht aan, voorzien hulpmaterialen of zorgen voor gegradeerde materialen, en bieden bijkomende hulp. De zorgleerkracht ondersteunt op vraag de kleuteronderwijzers vooral bij de uitbreiding van zorg. Dat kan zowel klasintern als klasextern. Taalzwakke of anderstalige kleuters krijgen, al dan niet in homogene of heterogene groepen, aangepaste impulsen en opdrachten. Omdat de kleuteronderwijzers gekozen hebben voor kleinere klasgroepen, beschikt de kleuterafdeling over weinig lestijden zorgondersteuning door een zorgleerkracht.

Begeleiding
Sociale en emotionele
begeleiding
Sociale vaardigheden
School- en klasklimaat

De kleuteronderwijzers besteden heel wat aandacht aan de sociaal en emotionele ontwikkeling. Verscheidene thema's, verhalen, leeruitstappen... haken daarop in. Maandelijks stelt het schoolteam een socio-emotioneel thema voorop. De kleuteronderwijzers werken dit thema verder uit in activiteiten. Door een goed klasmanagement, de aandacht voor de noden van alle kleuters en de bezorgdheid over hun ontwikkeling, zorgen de kleuteronderwijzers voor een warm en veilig klasmanagement.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Interne expertise
Nascholingen

Hoewel de kleuteronderwijzers goed vertrouwd zijn met het koepeligen referentiekader, kennen ze de 'poorten naar de leerplannen' amper of niet. Daaraan is in het verleden in de gezamenlijke professionalisering nooit aandacht besteed. De kleuteronderwijzers hebben recent kennis gemaakt met het nieuwe leerplanconcept van de onderwijskoepel. Het vormt voor hen een uitdaging om dit leerplanconcept te verkennen en te implementeren. Afstemming van de evaluatiepraktijk op dit nieuw leerplanconcept biedt heel wat mogelijkheden om zich een breed en diepgaand beeld te vormen van de ontwikkeling van de kleuters.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De leerlingen bereiken de eindtermen voor het leergebied wiskunde in voldoende mate. Het aanbod is voldoende evenwichtig. De onderwijzers zorgen voor een voldoende realiteitswaarde van het geleerde. Ze differentiëren vooral tijdens de inoefening en soms ook al in de instructiefase. De leerlingen die moeilijkheden ervaren met wiskunde krijgen de nodige zorg.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Recent schakelden de onderwijzers over naar een nieuw onderwijsleerpakket als basis voor het onderwijsaanbod van wiskunde. Met die keuze willen ze inzetten op meer realistisch rekenonderwijs en willen ze meer kansen tot differentiatie creëren. Om het onderwijsaanbod te bewaken, rekenen ze op de concordantielijsten uit de handleiding. Een echte vergelijking van het onderwijsaanbod met de doelen van het leerplan hebben ze nog niet uitgevoerd. Op basis van interne afspraken hebben de onderwijzers vooral voor het domein bewerkingen op vlak van een gelijkgerichte methodiek bijstellingen verricht.

De leerlingen van het vierde en het zesde leerjaar nemen deel aan de centrale proeven van de onderwijskoepel. Jaarlijks evalueert het schoolteam de resultaten in beperkte mate. Voor meten heeft het schoolteam materialen bij aangekocht. Op basis van de resultaten van vorig schooljaar gaat er nu meer aandacht naar meetkunde. De resultaten uit de centrale proeven en de toetsen van het leerlingvolgsysteem worden nog niet op een hoger vlak gebracht om trends in de resultaten vast te stellen of om te onderzoeken waarom bepaalde klasgroepen het collectief minder doen.

Uit de weliswaar summiere planningsdocumenten valt af te leiden dat de planning evenwichtig is. Naarmate de leerlingen ouder worden, gaat er in aparte lessen meer aandacht naar het leren aanpakken en oplossen van wiskundige problemen. Die worden ook apart getoetst. De onderwijzers hebben nog geen afspraken gemaakt over de opbouw en de voorstelling van wiskundige oplossingsstrategieën.

De door verscheidene onderwijzers gebruikte aanpakstrategie is daarvoor te weinig specifiek.

Tijdens de bijgewoonde lessen vertrokken de onderwijzers meestal vanuit realistische contexten. Ze hielden voldoende rekening met de beginsituatie van de leerlingen. Veeleer sporadisch leggen de onderwijzers expliciete verbanden met andere leergebieden.

Om de verticale samenhang te bewaken, baseren de onderwijzers zich op het onderwijsleerpakket. Tijdens overgangsgesprekken geven ze aan waar de leerlingen het nog moeilijk mee hebben, zodat daarmee rekening kan gehouden worden tijdens de herhalingsperiode bij de aanvang van het schooljaar.

De leerlingen krijgen voldoende kansen tot actief leren. Het merendeel van de onderwijzers zorgt voor een korte en efficiënte instructie. Sommige onderwijzers beheersen al vrij goed het gedifferentieerde instructiemodel. Op vraag zetten ze de zorgleraar in om de instructie te verlengen voor leerlingen die dat nodig hebben. Het kunnen teruggrijpen naar een lager handelingsniveau is niet door alle onderwijzers verworven. Daarvoor zijn ook de schematische voorstellingen te weinig afgestemd op de handelingsmaterialen.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

De onderwijzers voorzien de onderwijstijd zoals aangeraden door de onderwijskoepel. Het merendeel van de onderwijzers hanteert een vlot en flexibel klasmanagement. Enkele onderwijzers hebben nog een te sturende onderwijsstijl of een storende pedagogische echo.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

In het algemeen zijn er voldoende leermiddelen voor het leergebied wiskunde beschikbaar. Opvallend is dat zeer weinig klassen over een digitale klok naast de analoge klok beschikken. Het gebruik van de digitale borden is een meerwaarde voor het wiskundeonderwijs. Ook de leerlingen krijgen de kans om aan het digitaal bord te werken.

De aanwezige ICT-infrastructuur werkt niet naar behoren. Recent kocht de school tablets aan. Die beginnen stilaan ingeschakeld te worden in het wiskundeonderwijs.

De kwaliteit van de ondersteunende wandplaten voor wiskunde is leerkrachtafhankelijk. De referentiematen worden vooral met voorstellingen gevisualiseerd. Er zijn weinig wandplaten die getallenlijnen voorstellen.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	Het merendeel van de onderwijzers geeft constructieve en positieve feedback wanneer de leerlingen tijdens de les fouten maken. Omdat de onderwijzers meestal de doelen bij de aanvang van de les niet expliciteren, kijken ze op het einde zelden terug op wat het effect van het onderwijsaanbod is. De onderwijzers gebruiken de toetsen van het onderwijsleerpakket als basis voor de evaluatiepraktijk. Vooral in de lagere klassen voorzien ze bijkomend korte toetsen om de parate kennis verder in te oefenen. Het schoolteam heeft geen afspraken gemaakt over het maken van foutenanalyses. Sommige onderwijzers maken uitgebreide kwantitatieve foutenanalyses en noteren er mogelijke oorzaken van fouten bij. Anderen noteren slechts wat algemene opmerkingen op de toets. Enkele onderwijzers gebruiken een 'mini-volgsysteem' voor leerlingen die mogelijks het leerjaar zullen overdoen, zodat duidelijk wordt wat ze reeds beheersen. Tweemaal per jaar nemen de onderwijzers toetsen af van het leerlingvolgsysteem. Het zorgteam ondersteunt de klasleraren bij de analyse van deze toetsen. De resultaten ervan worden vooral tijdens het zorgoverleg besproken.
Evaluatie Rapporteringspraktijk <i>Interne en externe</i> <i>communicatie</i> <i>Evenwichtig en volledig</i>	De onderwijzers rapporteren per toets en per domein met een cijfer. Op het rapport vermelden ze per toets de belangrijkste doelen. Soms gebeurt dat in de ik-vorm, zodat de leerlingen zich ook meer aangesproken voelen. Uit de rapportering is niet duidelijk welke cesuur de onderwijzers hanteren. Ze geven daarin ook weinig persoonlijke feedback aan de leerlingen.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De onderwijzers gebruiken de in het onderwijsleerpakket aanwezige differentiatie goed. Leerlingen die het moeilijk hebben met het abstracte niveau, kunnen hulpkartjes gebruiken. Leerlingen met meer mogelijkheden krijgen uitdagende uitlooptaken. De onderwijzers organiseren gedifferentieerde herhalingslessen op basis van de verschillen in vaardigheid tussen leerlingen. Het al dan niet gedifferentieerde contractwerk biedt bijkomende oefenkansen. De leerlingen leren er werken met verbeter sleutels. Een aantal leerlingen krijgt aangepaste maatregelen. De ondersteuning van de zorgleraren is grotendeels vraaggestuurd. Ze worden ook ingeschakeld bij arbeidsintensieve opdrachten. Sommige onderwijzers doen reeds aan co-teaching of rolwisseling met de zorgleerkracht.

3.1.1.6 Lager onderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De leerlingen bereiken de eindtermen voor het leergebied mens en maatschappij in voldoende mate. Het aanbod vertrekt voldoende vanuit het plaatselijk milieu en de leefwereld van de kinderen. De onderwijzers voorzien heel wat activerende werkvormen. De leerlingen maken kennis met verscheidene maatschappelijke diensten en instellingen. Voor het domein mens neemt het schoolteam bijkomende initiatieven. Op basis van zowel theoretische verkeerslessen als met praktijkoefeningen leren de leerlingen zich te voet en met de fiets veilig te verplaatsen in het verkeer.

3.1.1.7 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De leerlingen bereiken de eindtermen voor het leergebied wetenschappen en techniek in voldoende mate. De onderwijzers organiseren leerwandelingen en brengen materialen in de klas om de leerlingen vertrouwd te maken met de natuur. Binnen verscheidene werk- en groeperingsvormen scherpen de leerlingen hun onderzoeksvaardigheden aan. De onderwijzers voorzien voldoende lessen techniek.

3.1.1.8 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek

Curriculum	De onderwijzers hanteren onderwijspakketten als basis voor het aanbod voor
Onderwijsaanbod	‘mens en maatschappij’ en ‘wetenschappen en techniek’ (voorheen
<i>Referentiekader</i>	‘wereldoriëntatie’). De onderwijzers van de eerste en tweede graad gebruiken
<i>Planning</i>	een onderwijsleerpakket dat samenhangt met de tweewekelijkse uitgaven van
<i>Evenwichtig en volledig</i>	een educatief tijdschrift. De thema’s zijn in een tweejarencyclus ondergebracht.
<i>Samenhang</i>	In de derde graad gebruiken de onderwijzers een onderwijsleerpakket dat is
<i>Brede harmonische vorming</i>	opgevat als een gelaagd systeem. Daarvan gebruiken ze alleen de basislaag.
<i>Actief leren</i>	Voor het theoretische verkeersonderricht hanteren de meeste onderwijzers
	eenzelfde apart onderwijsleerpakket. De onderwijzers vertrouwen op de
	concordantietabellen van de uitgeverijen om de volledigheid van het aanbod
	ten opzichte van het leerplan te garanderen. Uit de summiere
	planningsdocumenten van de onderwijzers valt niet af te leiden welke
	leerplandoelen ze tijdens de lessen nastreven.
	Op schoolniveau organiseren werkgroepen een bijkomend aanbod voor het
	domein mens en voor het subdomein ‘verkeer en mobiliteit’. Het schoolteam
	zet sterk in op de socio-emotionele begeleiding door maandelijks een thema in
	de focus te plaatsen. Bij beurtrol brengen de klassen een thema aan, waarna de
	onderwijzers het thema binnen het leerjaar verder uitwerken. De
	leergebiedoverstijgende eindtermen voor sociale vaardigheden krijgen
	daarmee eveneens invulling. Aan het leren hanteren van gespreksconventies
	besteden de onderwijzers echter minder aandacht. De vroeger uitgewerkte
	leerlijn wordt niet meer gehanteerd als referentiekader.
	De werkgroep verkeer organiseert doorheen het schooljaar heel wat acties,
	waarbij het de ouders betreft en beroep doet op externen. Jaarlijks organiseert
	het een ‘verkeersweek’ in samenwerking met de plaatselijke politie en andere
	organisaties. De oudere leerlingen maken heel wat leeruitstappen met de fiets,
	waarbij ze plaatselijke situaties - onder meer de routes naar de secundaire
	scholen - verkennen.
	Met de aandacht voor geregeld water drinken en de wekelijkse fruitdag legt het
	schoolteam een basis voor een gezondheidsbeleid.
	Tijdens een aantal activiteiten krijgen de leerlingen de kans om bronnen te
	raadplegen. De aanwezige ICT-infrastructuur is echter niet in staat om een
	vlotte werking te garanderen. Het schoolteam beschikt over een platform om
	informatie voor te structureren, maar het wordt weinig gebruikt. Uit de
	observaties blijkt dat zowel de onderwijzers als de leerlingen de digitale borden
	goed kunnen hanteren. In enkele klassen in de lichtopbrengst van de beamers
	ontoereikend.

Het aanbod is grotendeels domeingescheiden. Bij de tweejaarlijkse openluchtklassen, en soms bij zelf uitgewerkte thema's, besteden de onderwijzers meer aandacht aan de verkenning van de realiteit vanuit meerdere gezichtspunten.

De onderwijzers bieden het domein tijd grotendeels geïsoleerd aan. Een heropgerichte werkgroep ging recent na welke tijdsaders volgens het leerplan in de klassen aanwezig moeten zijn. Toch stelde het inspectieteam nog enkele hiaten vast. Het functioneel gebruik van de tijdsaders laat in de meeste klassen te wensen over. Zelden voorzien de onderwijzers cirkelvormige voorstellingen als weergave van de cyclische tijd.

Ook het domein ruimte krijgt een veeleer losstaande invulling. De leerlingen leren daarbij de nodige kaart- en oriëntatievaardigheden. Ook voor dit domein zijn er hiaten in de ondersteunende voorstellingen. In sommige klassen zijn de kaarten te hoog opgehangen, waardoor ze onleesbaar worden. De bespreking van de actualiteit, waarover geen afspraken zijn over een graduele opbouw, wordt in het klasbeeld zelden gerelateerd aan de aanwezige kaarten en tijdlijnen.

Het domein maatschappij krijgt invulling onder meer door bezoeken aan plaatselijke openbare diensten. Het schoolteam neemt een engagement op zich waarbij elke klas eenmaal per jaar een activiteit organiseert in het plaatselijke rusthuis.

Vooraf tijdens leerwandelingen of door planten en dieren in de klas te halen of er informatie over op te zoeken, leren de leerlingen over de natuur. Voor relationele educatie ligt het accent op het vijfde leerjaar binnen het thema 'mijn lichaam'. Onder meer door het werken met proefjes en het uitvoeren van opdrachten oefenen de leerlingen hun onderzoeksvaardigheden. De onderwijzers voorzien voldoende lessen techniek. Nog niet voor alle onderwijzers is het onderscheid duidelijk tussen fysische verschijnselen en de kerncomponenten van techniek als proces.

Om het aanbod vorm te geven, vertrekken de onderwijzers vanuit realistische contexten. De leerlingen krijgen daarbij heel wat kansen tot handelend leren. De onderwijzers brengen materialen mee naar de klas en organiseren leerwandelingen. Alleen in de derde graad trekken de leerlingen weinig naar buiten. De onderwijzers beschikken niet over een omgevingsboek. De verwerking van het geleerde gebeurt grotendeels met werkbladen uit de onderwijsleerpakketten. Deze worden zelden aangepast om het geleerde in de context van de eigen directe leefwereld te plaatsen. Deze vaststelling geldt ook voor de toetsen.

De samenhang met andere leergebieden is beperkt. Sommige onderwijzers koppelen muzische activiteiten aan wereldoriëntatie.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement
Onderwijstijd

De onderwijzers voorzien meestal voldoende onderwijstijd voor de beide leergebieden. Ze gebruiken verschillende werk- en groepeeringsvormen flexibel. Verscheidene onderwijzers voorzien taken voor wereldoriëntatie in de zelfstandige werkvormen.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	Met uitzondering voor verkeersopvoeding, waarbij het schoolteam voor enkele aspecten met brevetten werkt, is de evaluatie gebaseerd op schriftelijke toetsen. Verscheidene onderwijzers geven op voorhand aan wat de leerlingen moeten kennen onder meer door gebruik van een toetswijzer. De toetsen peilen grotendeels naar kennis, eenvoudige inzichten en uitzonderlijk naar relaties en structuren. Door het gebruik van openboektoetsen in de derde graad krijgen de leerlingen kansen om dan bronnen te raadplegen. Op de evaluatie van vaardigheden en attitudes zetten de onderwijzers weinig in. Het schoolteam heeft nog niet nagedacht over vormen van breed evalueren.
Evaluatie Rapporteringspraktijk <i>Interne en externe</i> <i>communicatie</i> <i>Evenwichtig en volledig</i>	De onderwijzers rapporteren apart over de twee leergebieden. Ze geven bijkomende informatie over de getoetste doelen. Ze beoordelen de toetsen met een cijferscore. De rapporten bevatten voor deze leergebieden weinig persoonsgerichte feedback.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	Omdat de evaluatie nog grotendeels beperkt is tot schriftelijke toetsen, is de beeldvorming over wat leerlingen kennen en kunnen beperkt. De onderwijzers spannen zich in om tijdens de lessen zwakkere leerlingen te ondersteunen en hen stimulerende feedback te geven. Bij arbeidsintensieve lessen doen ze beroep op de hen toegewezen zorgleerkracht.
Professionalisering Deskundigheidsbevordering <i>Interne expertise</i> <i>Nascholingen</i>	Het schoolteam heeft de laatste jaren weinig ingezet op de professionalisering voor beide leergebieden. De recente heropstart van de werkgroep is een eerste aanzet tot verdere professionalisering. Meer diepgaande studie van zowel de visie als de doelen van het leerplan kan de kwaliteit van het onderwijs voor beide leergebieden verhogen.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op tamelijk systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na maar ze is hierin onvolledig en demonstreert voor een aantal knelpunten uitstelgedrag, waardoor de oplossing ervan te lang op zich laat wachten. Alle lesplaatsen werden tijdens de doorlichting bezocht. De vaststellingen in beschikbare documenten van deskundigen stemmen grotendeels overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkte. Hoewel de school meer dan 50 mensen in dienst heeft of te werk stelt, is er geen lokaal comité preventie en bescherming op het werk dat het welzijnsbeleid behartigt. Overkoepelend richtte het nieuwe schoolbestuur een comité preventie en bescherming op het werk op, waarin deze school vooralsnog geen vertegenwoordigers heeft. De school nam in afwachting hiervan geen initiatief om een ander overlegorgaan in het leven te roepen. De betrokkenheid van het LOC op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne is beperkt. De personeelsvergadering wordt evenmin gebruikt om bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne systematisch te behartigen. De gedreven preventieadviseur beschikt in verhouding tot de schoolgrootte over te weinig klokuren om de opdracht uit te voeren. De betrokkenheid van de preventieadviseur in het aankoop- en indienststellingsbeleid is niet in een procedure uitgeschreven, en de preventieadviseur ondertekent de bestelformulieren niet mee. De externe dienst voert tweejaarlijks een rondgang uit met bijhorend verslag, maar de vermelde knelpunten zijn niet allemaal in de planning opgenomen. Op het domein stelde de onderwijsinspectie risico's op valgevaar vast. Zo zijn de meeste kapstokken van de lagere afdeling onvoldoende beveiligd en zijn de horizontale borstweringen in de trappenhallen te laag. Sommige houten trappen naar bergingsruimten zijn zo steil dat het onverantwoord is ze te beklimmen.

De school beschikt mede door de groei van het leerlingenaantal over te weinig bergruimte. Niet alle tekorten uit de brandpreventieverslagen van 2008 en 2013 zijn opgelost of in de planning opgenomen. Zo ontbreekt een sleutelkuis voor de brandweer, beschikt de school niet over een automatisch alarmsysteem of over noodverlichtingsarmaturen en vertoont een paniekdeur in de kleuterafdeling gebreken. Hoewel de school aangeeft dat hier al stappen voor zijn ondernomen, wil de onderwijsinspectie de vinger aan de pols houden om te zien of het uitstelgedrag omgebogen wordt naar effectieve maatregelen. De school beschikt niet voor elk toestel waar dat nodig voor is over een indienststellingsverslag. Niet alle toiletten voor volwassenen en kinderen zijn gescheiden. Het aantal urinoirs en toiletten voor de jongens van de lagere afdeling en het aantal toiletten voor de meisjes van de lagere afdeling staan helemaal niet in verhouding tot de actuele leerlingenaantallen. Niet alle gebrevetteerde hulpverleners beschikken over een attest dat wijst op een voldoende uitgebreide basisopleiding van 15 uur, of over attesten van de jaarlijkse opfriscursus van 4 uur. Sommige op het zuiden georiënteerde klaslokalen beschikken niet over een externe zonwering. Enkele TL-buizen of starters en lampen van beamers van de digitale klasborden zijn aan vervanging toe. De school dient maatregelen te nemen om het zitmeubilair optimaal af te stemmen op de gestalte van de leerlingen. De toegangsdeur van de kleuterafdeling vertoont gebreken. Een meterkast voor de elektriciteit in een gang die vaak door leerlingen gebruikt wordt, is niet met een afgesloten kast afgeschermd. Het onderhoud van de mezzanines in de kleuterafdeling voldoet niet. Het is nodig dat de school de teamleden sensibiliseert om vormen van nonchalance tot een minimum te beperken en om zich proactief als een goede huisvader of –moeder mee verantwoordelijk te voelen voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De school krijgt een gunstig advies beperkt in de tijd voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de gedeeltelijke systematiek waarmee de school tekorten opspoorde en de gedeeltelijke verbetering van tekorten, vertrouwt de onderwijsinspectie erop dat het vereiste beleidsvoerend vermogen aanwezig is. Wanneer de school de kwaliteit op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne consequenter bewaakt en daadkrachtiger tekorten beheerst en verbeteracties uitvoert, moet het mogelijk zijn deze verbetering op eigen kracht vorm te geven.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure voor de definitieve uitsluiting, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja

Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, voorziet ze dan voor de leerkrachten nascholing taalvaardigheid en sociale integratie? (BVR personeelsformatie)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** Het nieuw samengestelde zorgteam heeft onder leiding van de zorgcoördinatoren de zorgvisie recent geactualiseerd, waarbij rekening gehouden werd met het zorgcontinuüm en de principes van handelingsgericht werken. Om na te gaan welke werk- en instructievormen en activiteiten beide schoolteams gebruiken, organiseerde de werkgroep een onderzoek in functie van differentiatie. Op een personeelsvergadering van de lagere afdeling lichtte het zorgteam toe wat het streefdoel is van differentiatie. Daarbij behandelde ze als voorbeeld de viersporenaanpak (gedifferentieerde instructie). Het schoolteam heeft nog geen langetermijnplanning met geoperationaliseerde doelen uitgewerkt om de kwaliteit van de leerbegeleiding vooral op het niveau van de eerstelijnszorg door de klasleerkrachten te verhogen. Interne gevoeligheden en snelheidsverschillen maken dat het schoolteam slechts stap voor stap de kwaliteit van dit proces kan bijsturen. Het zorgteam werkte duidelijke procedures uit voor de verschillende vormen van intern en extern overleg. Uit een aantal cases blijkt dat de kwaliteit van de leerbegeleiding op leerlingniveau groeiende is. Omdat sommige leden van het zorgteam in die functie nog weinig ervaring hebben, is verdere professionalisering nodig.
- Ondersteuning** De leerbegeleiding is onder kundige leiding van de zorgcoördinator structureel uitgewerkt. Omdat de kleuteronderwijzers kiezen voor wat kleinere klasgroepen, is er een groot verschil in het aantal beschikbare zorguren tussen de kleuterafdeling en de lagere afdeling. Hierdoor wordt de inzet binnen de verhoogde zorg en de uitbreiding van zorg in de kleuterafdeling gehypothekeerd. Meestal gebeurt het inzetten van de zorgleraren tijdsefficiënt, waardoor weinig tijd verloren gaat. De kleuteronderwijzers hebben al heel wat goede initiatieven genomen om de brede basiszorg te organiseren. Zowel in de planning, de keuze en gradatie van de speelleermaterialen als in de begeleiding bij de activiteiten houden ze rekening met het ontwikkelingsniveau van de kleuters. In de lagere afdeling zorgen de onderwijzers van het eerste leerjaar voor een voortzetting van deze aanpak. Ze voorzien een flexibele organisatie waarbij leerlingen grotendeels zelfstandig en op eigen niveau taken uitvoeren. Het klassieke klassikale instructiemodel wordt toegepast wanneer dat nodig is. Sommige instructiemomenten verlopen er al in kleinere groepen. In de andere leerjaren maken sommige onderwijzers gebruik van een gedifferentieerde instructie. De kansen tot differentiëren in de zelfstandige werkvormen verschillen van klas tot klas. De zorgleraren van de lagere afdeling ondersteunen verscheidene klas- en leerjaardoorbreekende leesactiviteiten om het leesonderwijs beter af te stemmen op de mogelijkheden van de leerlingen.

Het gebruikte referentiekader, de gerichte observaties en het kleutervolgsysteem vormen nog geen samenhangend geheel. Het kleutervolgsysteem, dat een combinatie is van het referentiekader met een beknopte versie van extern systeem, aangevuld met een ervaringsgerichte invalshoek, is onvoldoende fijnmazig om alle ontwikkelingsproblemen snel te detecteren. Zo is de evolutie van de taalontwikkeling amper uitgewerkt. Voor de jongere kleuters ontbreekt het voor hen belangrijke luik over zintuiglijke ontwikkeling. De klastitularissen compenseren dit door zelf aanvullende observaties uit te voeren. Daarvoor vallen ze onder meer terug op extern aangereikte groeilijnen. De meeste eigen groeilijnen zijn leeftijdsspecifiek en kunnen daardoor de functie van een opvolgsysteem niet vervullen. In de lagere afdeling gebruiken de onderwijzers een leerlingvolgsysteem voor technisch lezen, spelling en wiskunde, aangevuld met een ervaringsgerichte screening. Omdat er geen afspraken zijn over maken van foutenanalyses na de afname van toetsen, verschilt de diepgang van de detectie van mogelijke leerproblemen, waardoor de kwaliteit van de remediëring gevaar loopt.

Het zorgbord bij de oudere kleuters is een goed praktijkvoorbeeld om de verhoogde zorg te organiseren. Het is een gedifferentieerd model waarbij de basiszorg en de verhoogde zorg naadloos in elkaar overgaan. De kleuteronderwijzers gebruiken onderwijsleerpakketten als bron om de woordenschatverwerving extra impulsen te geven. Daarbij gaat nog weinig aandacht naar de bevordering van school- en instructietaal. Voor kleuters met een taalachterstand Nederlands organiseert de zorgleerkracht taalgroepjes. Bijna alle onderwijzers gebruiken een zelfstandige werkvorm om tijd vrij te kunnen maken voor de remediëring van recent vastgestelde problemen. De kwaliteit en intensiteit van deze werkvormen is nog leerkrachtafhankelijk. De onderwijzers hebben nog niet samen nagedacht over hoe ze de zelfstandige werkvormen optimaal kunnen organiseren in functie van differentiatie en remediëring.

De klasleraren van de lagere afdeling nemen meer en meer hun verantwoordelijkheid in de verhoogde zorg op, onder meer door met de zorgleraren aan rolwisseling te doen.

Het zorgteam neemt heel wat initiatieven om de uitbreiding van zorg gestalte te geven. Het handelingsgericht werken krijgt stilaan vorm. De zorg- en klasleerkrachten brengen de sterkere punten van de kinderen al in kaart, geven aan wat ze al uitgetoetst hebben en hoe ze daarover met de ouders hebben gecommuniceerd. De zorgleraren houden duidelijke logboeken bij over hun interventies en evalueren die. Niet alle kleuteronderwijzers staan open voor bijkomend intern onderzoek om tot een heldere probleemanalyse te komen. Het overleg over kinderen met leer- of ontwikkelingsproblemen verloopt gefaseerd, wat de efficiëntie te goede komt. Volgens de teamleden verloopt de samenwerking met de CLB-medewerker efficiënt.

Enkele kinderen die ingeschaald worden onder uitbreiding van zorg krijgt een individueel of groepshandelingsplan. De klasleraren zorgen voor informatie over wat zij ervaren als het probleem en wat zij reeds geprobeerd hebben. Indien kinderen externe hulp krijgen, vraagt het zorgteam daarover informatie op. In het handelingsplan blijft de zorgvraag nog grotendeels vanuit de leerkrachten gesteld. Onder meer uit de vooropgestelde doelen blijkt dat de zorgleraren ook impliciet oog hebben voor de zorgvragen van het kind en voor de zorgvragen van de ouders. Tijdens kindgesprekken kunnen oudere leerlingen hun zorgvraag naar voor brengen. De doelen uit het handelingsplan zijn nog niet SMART-geformuleerd. De fasering van de interventies is evenmin duidelijk, al blijkt uit de logboeken dat de zorgleraren de vooropgestelde doelen bewaken.

Verscheidene leerlingen krijgen aangepaste maatregelen. Daarover maken de zorgleraren vooraf afspraken met de ouders. Daarbij wordt ook ondersteuning met informatie- en communicatietechnologie ingezet. Ook in de evaluatie wordt rekening gehouden met specifieke leerproblemen. Sommige toetsen worden voorbereid met vormen van preteaching.

Het schoolteam voorziet individuele trajecten wanneer een leerling vervroegd overgaat naar een volgend leerjaar of als voorbereiding op de B-stroom in het secundair onderwijs. Dat gebeurt steeds in samenspraak met de ouders.

Doeltreffendheid

De zorgteamleden wisselen zowel informeel als georganiseerd informatie uit over de vorderingen van leerlingen en over de samenwerking met de klasleraren. Omdat het zorgteam nog geen formele doelen op middellange termijn formuleerde, blijft het moeilijk om na te gaan welke de effecten zijn op lerarenniveau. Tijdens personeelsvergaderingen en op het einde van het schooljaar voorziet het zorgteam een aantal momenten om de kwaliteit en de organisatie van de leerbegeleiding te evalueren. De bevraging van de klasleraren over de brede basiszorg is een eerste aanzet om een nulmeting op te zetten, maar omdat deze op perceptie berust, is bijkomend onderzoek op de klasvloer nuttig.

Tijdens de zorgoverlegmomenten bespreken de zorgleraren met de klastitularissen vooral de effecten van de leerbegeleiding op leerlingenniveau. Alleen voor technisch lezen gebruikt het schoolteam een instrument om de leerwinst na te gaan. De teamleden brengen de resultaten van de genormeerde toetsen van het leerlingvolgsysteem nog niet op een hoger niveau - bijvoorbeeld door middel van cohortenonderzoek - om na te gaan of de geleverde inspanningen leiden tot betere resultaten en minder uitval.

Ontwikkeling Op basis van de gesprekken met zowel de klastitularissen als de zorgleraren blijkt dat er een zekere responsiviteit is bij het merendeel van de klasleraren. Sommige onderwijzers hebben nog enige koudwatervrees, of zijn nog niet overtuigd van de nieuwe visie, waardoor klassikaal frontaal onderwijs met een sterke behoefte aan controle bij hen nog overweegt. Meerdere klasleraren trekken resoluut de kaart van de vernieuwing, en onderzoeken hoe zij met nieuwe gedifferentieerde instructie- en werkvormen onderwijs op maat kunnen bieden.

De brede basiszorg en de verhoogde zorg zijn in de kleuterafdeling reeds goed uitgewerkt. Kwaliteitsverhoging van de zorguitbreiding vormt nog een uitdaging.

4.2 Sociale en emotionele begeleiding

Doelgerichtheid Het schoolteam stelt zich als doel het gedrag van de kinderen te verbeteren en hen belangrijke waarden bij te brengen. In haar schoolvisie geeft het schoolteam aan te geloven in de groei van kinderen, ook op sociaal en emotioneel vlak. Een specifieke visie op de sociaal en emotionele begeleiding heeft het schoolteam nog niet uitgeschreven. Een aftoetsing van wat het schoolteam beoogt ten opzichte de ontwikkelingsdoelen en eindtermen heeft nog niet plaatsgevonden. Het schoolteam gaat uit van acties die het kadert binnen het zorgbeleid. Het heeft daarvoor een beleidsplan opgesteld. Om de actiepunten herkenbaar voor te stellen, zet het een jongens- en een meisjesfiguur centraal. Bij ieder actiepunt stelt het schoolteam een aantal duidelijke doelen voorop. Uit de analyse daarvan blijkt dat de begeleiding vooral inzet op de domeinen samenwerking en relatiewijzen van de eindtermen sociale vaardigheden. Aan de ontwikkeling van de gespreksconventies wordt op schoolniveau minder gewerkt. Het schoolteam tracht de actiepunten vooral vanuit de bekrachtiging van positief gedrag te benaderen. Daarmee zet het preventief in op intrinsieke motivatie. Om de gevolgen van het pesten op te vangen en te begeleiden, neemt het schoolteam ook een aantal curatieve maatregelen.

Het schoolteam communiceert helder over de acties aan de ouders.

Ondersteuning Om de acties voor te bereiden richtte het schoolteam onder leiding van de zorgcoördinator een werkgroep op met vertegenwoordigers van de verschillende afdelingen. Maandelijks bereidt deze een actiepoint voor. Bij beurtrol presenteren teamleden het actiepoint op een muzische wijze. Zij werken per leeftijdsgroep het actiepoint verder uit, en dit zowel voor de jongste kleuters tot de oudste leerlingen. Op verschillende plaatsen visualiseren de teamleden het actiepoint: op de speelplaats, in de gangen, in de klassen.... Sommigen klasleraren nemen initiatieven om gedurende een langere periode of een heel schooljaar aan de sociale vaardigheden te werken, zoals met de inschakeling van de regenboogbank, de klasbrievenbus, een humeurmeter en activiteiten om tot rust te komen. In de kleuterafdeling voorzien de kleuteronderwijzers thema's, verhalen, liedjes en versjes of activiteiten die waardevol zijn voor de sociaal-emotionele ontwikkeling. Het zorgteam organiseert kindcontacten als kinderen het moeilijk hebben op sociaal-emotioneel vlak. Kinderen met een gedragsprobleem krijgen in samenwerking met de ouders bijkomende ondersteuning.

Om het samenspelen te bevorderen, is het schoolteam gestart met een speelplaatswerking. Zo kregen de oudere leerlingen inspraak bij de inrichting van een nieuw deel van de speelplaats. Op een vaste dag zorgt het schoolteam voor muziek, zodat de kinderen zich expressief kunnen uiten. Uit de gesprekken met de teamleden blijkt dat de speelplaatswerking nog aan verdere verfijning toe is. Een eerste aanzet daartoe is een initiatief om de leerlingen zelf te betrekken bij de concretisering van de gedragsregels. Speelgoed voor op de speelplaats is vooral voor de kleuters beschikbaar.

Doeltreffendheid Het schoolteam heeft aandacht voor de effecten van zijn acties, maar hanteert daarvoor geen criteria en vooraf vastgelegde instrumenten. Het heeft ook geen beginsituatie vastgelegd om na te gaan hoe de kinderen van de school zelf hun gedrag inschatten. De inspraak van de teamleden bij het bepalen van de acties is duidelijk. Op de personeelsvergadering voorziet de werkgroep soms een korte terugblik.

In de rapportering geven de onderwijzers persoonlijke feedback over de sociaal-emotionele ontwikkeling. Ze zetten daarbij de voorbije actiepunten centraal. Ook bij de uitreiking van 'diploma's' bij de oudere kleuters nemen de kleuteronderwijzers items op die te maken hebben met de sociale vaardigheden van de kleuters.

Met de halfjaarlijkse screenings in functie van welbevinden en betrokkenheid houden de teamleden vooral op individueel vlak de vinger aan de pols. Enkele leraren voeren niet alleen de screening uit, maar bevragen ook de leerlingen met hetzelfde instrument. De gegevens van de screenings worden nog niet uitgediept en op een hoger niveau gebracht om daaruit duidelijke doelen af te leiden.

De school nam recent deel aan een door externen georganiseerd onderzoek over het welbevinden van de leerlingen vanuit het oogpunt van welzijn. De resultaten waren pas aan het einde van de doorlichting beschikbaar, en waren nog niet besproken met het schoolteam.

Ontwikkeling Het schoolteam heeft al belangrijke stappen vooruitgezet in de sociaal-emotionele begeleiding van de kinderen. De gevoeligheid om kinderen daarbij te helpen is duidelijk gestegen. Wanneer klas- of zorgleraren geconfronteerd worden met specifieke problemen, informeren ze zich daarover of volgen externe nascholing.

Het in kaart brengen van de effecten van de sociaal-emotionele begeleiding op groepsniveau vormt nog een belangrijke uitdaging voor het schoolteam.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Visieontwikkeling** Het schoolteam heeft haar visie op onderwijs uitgeschreven in het opvoedingsproject. De school profileert zich als een warme school waar kinderen zichzelf kunnen zijn, kunnen groeien en goed onderwijs krijgen. Het schoolteam heeft nog niet de gewoonte om vernieuwingen en verbeteringen af te toetsen aan haar opvoedingsproject. Uitzondering daarop vormt het zorgbeleid. Uit de analyse van de verslagen van de personeelsvergaderingen blijkt dat de teamleden zelden of nooit een visietekst uit bijvoorbeeld een pedagogisch-didactisch tijdschrift bespreken, om de verschillen in visie bespreekbaar te maken en op elkaar af te stemmen. De leerplangerichtheid, zowel op vlak van visie als op vlak van de doelen, is beperkt. De kleuteronderwijzers baseren zich eenzijdig op het koepeleigen referentiekader en de onderwijzers vertrouwen voor bijna alle leergebieden op onderwijsleerpakketten. Het schoolteam gaat met deze materialen weinig kritisch om.
- Leiderschap** De directeur leidt de school al heel wat jaren. Hij wordt bijgestaan door een kernteam bestaande uit een zorgcoördinator en een beleidsondersteuner. Samen bereiden zij de al dan niet niveaugescheiden personeelsvergaderingen voor. De schoolgrootte noopt het intern leiderschap om verantwoordelijkheden te delegeren aan zowel organisatorische als pedagogisch-didactische werkgroepen. Enkele pedagogisch-didactische werkgroepen zijn zeer actief: de werkgroep verkeer (waarin ook ouders zetelen) en de werkgroep sociale vaardigheden. Dit schooljaar is de werkgroep wereldoriëntatie heropgestart, maar haar vergaderfrequentie is laag en ze heeft nog weinig impact op de klaspraktijk. Het intern leiderschap heeft moeite om het schoolbeleid aan te sturen. Het is vooral het zorgteam dat de kwaliteitsverbetering voor de leer- en sociale en emotionele begeleiding in handen neemt. Uit de verslagen van de personeelsvergaderingen blijkt dat zelden pedagogisch-didactische thema's over de basisvorming uitgediept worden. De directeur doet wel geregeld beroep op de pedagogische begeleidingsdienst of andere externen. Vorig schooljaar ging in de kleuterafdeling veel aandacht naar de verbetering van de intermenselijke relaties. Het schoolteam maakte recent kennis met het nieuwe leerplankader van de onderwijskoepel. Hoe het schoolteam dit nieuwe kader zal implementeren, is nog onduidelijk. De directeur oefent weinig gerichte druk uit. Het aantal formele klasbezoeken en functioneringsgesprekken is erg beperkt. Hierdoor krijgen sommige teamleden een te grote autonomie, waardoor ze vernieuwingen kunnen afhouden.

Het zorgteam nam enkele waardevolle initiatieven die mogelijkheden bieden om van elkaar te leren op de klasvloer. Vorig jaar hospiteerden de onderwijzers van het eerste leerjaar bij de oudere kleuters om kennis te maken met het zorgbord. Ze trokken de werking daarvan door naar de eigen klas en startten een vorm van co-teaching. Dit werkmodel stuit bij een aantal onderwijzers uit andere leerjaren nog op weerstand. Andere onderwijzers zijn nog zoekende hoe ze meer intensief kunnen samenwerken aan kwaliteitsverbetering. De teamleden van het zorgteam hebben nog geen mandaat om ook coachende opdrachten uit te voeren. Nog niet alle klasleraren zijn daar klaar voor. Gezien de schoolgrootte is de nood aan één of andere vorm van formele en gemandateerde beleidsondersteuning noodzakelijk. Alhoewel er twee mentoren zijn aangesteld, kregen zij nog niet de mogelijkheid om jonge leraren te coachen en te ondersteunen.

Besluitvorming Heel wat teamleden geven aan dat de communicatie met en vanuit het intern leiderschap hen zorgen baart en dat de besluitvorming moeilijk verloopt. Uit de verslagen van de personeelsvergadering valt weinig af te leiden welke beslissingen werden genomen. De teamleden hebben het moeilijk om een consensus te bereiken waardoor beslissingen uitgesteld worden. De directeur wil ervoor zorgen dat de neuzen in dezelfde richting staan maar aarzelt om knopen door te hakken. Niet alle teamleden zijn bereid om zich bij beslissingen neer te leggen of voeren deze maar schoorvoetend uit.

Kwaliteitszorg Het schoolteam maakt nog geen gebruik van een systeem om de kwaliteit van het onderwijs te bewaken. Heel wat elementen van de kwaliteitscirkel ontbreken of zijn zwak. Het schoolteam voert weinig onderzoeken uit naar haar onderwijskwaliteit. Het hanteert daarvoor evenmin instrumenten. De bevraging bij de klasleraren over de al dan niet gebruikte differentiatievormen is daarentegen een eerste en belangrijke aanzet om op dat vlak de eigen onderwijskwaliteit in kaart te brengen. Op het einde van het schooljaar organiseert het intern leiderschap een algemene jaarevaluatie, maar deze heeft weinig impact op de afbakening van de prioriteiten. Het trimestriële graadsoverleg heeft een te lage frequentie om impulsen te geven aan kwaliteitsverbetering.

Het schoolteam geeft aan dat de bewaking van de leeropbrengsten belangrijk is. De jaarlijkse analyse van de centrale toetsen van de onderwijskoepel leidt in eerste instantie tot bijkomende aandachtspunten. Het schoolteam brengt de gegevens echter nog niet op een hoger niveau (bijvoorbeeld over verscheidene schooljaren heen) en vergelijkt deze weinig met gegevens uit het leerlingvolgsysteem, of met informatie uit gerichte klasbezoeken en andere informatiebronnen.

Talenbeleid Bij de eerste inschrijving onderzoekt de school de thuissituatie op vlak van taal. Jaarlijks herbekijken en actualiseren de leraren de informatie daarover. Met een genormeerde toets bij aanvang van het eerste leerjaar gaat het schoolteam na hoe het gesteld is met de taalvaardigheid van deze leerlingen.

De kleuteronderwijzers hanteren bronnenboeken om het woordenschatonderwijs te intensifiëren. Deze leggen meestal nog het accent op themataal, en in mindere mate op school- en instructietaal. Ze hanteren een gradueel opgebouwde begrippenlijst veeleer als achtergrondinformatie en soms als bewakingssysteem. Het kleutervolgsysteem echter mist diepgang om de verschillende facetten van de taalontwikkeling van de kleuters in kaart te brengen. In de lagere afdeling is het leerlingvolgsysteem beperkt tot technisch lezen en spelling. De onderwijzers zijn vragende partij voor een nieuw onderwijsleerpakket Nederlandse taal, maar op schoolniveau is nog geen visie ontwikkeld hoe het taalonderwijs vorm kan gegeven worden.

De onderwijzers hebben er nog niet over nagedacht hoe ze bij toetsen kunnen vermijden dat de gebruikte taal een struikelblok kan vormen. Een aantal leerlingen krijgt preteaching als voorbereiding op bepaalde toetsen. Het gebruik van werk- en groeperingsvormen die de communicatie en interactie tussen leerlingen bevorderen, is leerkrachtafhankelijk. Een werkpunt voor het schoolteam is het maken van afspraken over de graduele opbouw van de gespreksconventies.

Het schoolteam neemt verscheidene initiatieven om de communicatie met anderstalige ouders te bevorderen. Enkele klasleraren gebruiken nog de vroeger ingevoerde pictogrammen als ondersteuning bij de schriftelijke communicatie. Het schoolteam organiseert een interculturele dag die open staat voor alle ouders. Bij de uitvoering van het zorgbeleid besteedt de school extra aandacht aan een directe en snelle communicatie.

Het schoolteam heeft nog niet nagedacht over hoe leerlingen kennis op een speelse wijze kennis kunnen maken met moderne vreemde talen (talensensibilisering). Het verplichte aanbod voor Frans legt teveel het accent op de schriftelijke vaardigheden en grammaticale kennis. Het inzetten van de zorgleraren om mondelinge toetsen te faciliteren is een stap in de goede richting.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen in kaart brengt. Het kleutervolgsysteem is echter te beperkt om alle noden te verhelderen. De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet acties op om de doorstroom te bevorderen.

Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit algemene doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen.

Het schoolteam heeft in beperkte mate zicht op de effecten van zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van een aantal teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam zorgt voor de onderzochte leergebieden voor een aanbod met een grote realiteitswaarde.
- Het schoolteam neemt voor verkeersopvoeding initiatieven die de kinderen leren om zich te voet en met de fiets veilig in het verkeer te verplaatsen.
- De kleuteronderwijzers zorgen voor een evenwichtig, samenhangend en geïntegreerd aanbod.
- De kleuteronderwijzers stemmen het onderwijsaanbod af op het ontwikkelingsniveau van de kleuters. De onderwijzers groeien in de brede basisvorming.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het zorgteam biedt een degelijke ondersteuning op leerling- en leerkrachtniveau.
- Het zorgteam heeft heldere procedures ontwikkeld om ontwikkelings- en leerproblemen te detecteren en gerichte hulp te bieden en om het intern zorgoverleg te organiseren.
- De teamleden zetten gezamenlijke en individuele initiatieven op om de kinderen te ondersteunen in hun sociale en emotionele ontwikkeling.

Wat betreft het algemeen beleid

- Vele teamleden engageren zich voor de pedagogisch-didactische werkgroepen.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De teamleden kunnen de leerplannen meer aanwenden om de basisvorming te plannen en te bewaken.
- De kleuteronderwijzers beschikken te weinig over degelijke meetmaterialen. De onderwijzers beschikken te weinig over digitale klokken.
- De onderwijzers kunnen meer aandacht opbrengen voor de multiperspectieve aanpak binnen de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek en voor samenhang met de andere leergebieden.
- De onderwijzers kunnen de tijds- en ruimtekaders op punt stellen en functioneler en dynamischer aanwenden onder meer bij de bespreking van de actualiteit.
- De onderwijzers kunnen de evaluatie van de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek verhogen door daarbij ook aandacht te besteden aan vaardigheden.
- De onderwijzers kunnen de strategieën bij het oplossen van wiskundige problemen verder verfijnen.
- De teamleden kunnen afspraken maken die het onderwijsaanbod stroomlijnen en deze afspraken consequent naleven.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De kleuteronderwijzers kunnen de kwaliteit van het kleutervolgsysteem verbeteren om snel zintuiglijke- en taalontwikkelingsproblemen te detecteren.
- De onderwijzers kunnen afspraken maken over het gebruik van foutenanalyses om doelgericht te kunnen remediëren.
- De onderwijzers kunnen bij de leerbegeleiding nog meer afdalen naar het concreet-handelend niveau, en de materialen daarvoor aanpassen.
- De teamleden kunnen de zorgvraag nog meer vanuit de kinderen en de ouders formuleren en de handelingsplanning verder optimaliseren.
- De teamleden kunnen zich verder professionaliseren in de begeleiding van socio-emotionele problemen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het intern leiderschap kan de kwaliteit van onderwijs verder verhogen door verbeterprocessen op te zetten, aan te sturen, te ondersteunen en gericht op te volgen.
- Het intern leiderschap kan de aanwezige outputgegevens op een hoger niveau brengen als bijdrage tot interne kwaliteitszorg.
- Het intern leiderschap kan pedagogisch-didactische verantwoordelijkheden delegeren naar teamleden die het mandaat krijgen om tot op de klasvloer te ondersteunen, te coachen en op te volgen.
- Het schoolteam kan zich inspannen om vanuit een gezamenlijk gedragen verantwoordelijkheid de schouders te zetten onder een gelijkgerichte aanpak waarbij ze de persoonlijke vrijheden en privileges opgeven in het belang van het pedagogisch-didactisch project van de school.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De school moet de kwaliteit van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne op punt stellen.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **19-05-2020** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Guido AERTS de inspecteur-verslaggever	Jan VAN HOOFFSTAT de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	